

Voorstel college van burgemeester en wethouders

Openbaar	: Nee
Datum vergadering	: 15 april 2025
Kenmerk	: Z142963/ BenW-09588
Portefeuillehouder	: A.R. Peppelman
Onderwerp	: Haalbaarheidsonderzoek ISK Vorden
Speerpunt coalitie	: Samenleven, werken en ontmoeten in een gezonde leefomgeving

Kernboodschap

De uitkomst van het vervolg haalbaarheid onderzoek naar verkeer en sociale veiligheid wijst uit dat de locatie voor ISK-onderwijs ook op deze onderdelen geschikt is..

Voorstel

1. Het Hoge 41 in Vorden geschikt te verklaren als locatie Internationale Schakelklas (ISK) onderwijs voor de periode (2026-2035) voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's).
2. De aanbevelingen uit het "Haalbaarheidsonderzoek ISK Vorden verkeers- en sociale veiligheid" over te nemen.
3. De raad via actieve informatievoorziening te informeren.

Inleiding

Als gemeente spannen wij ons samen met Achterhoek VO in om ISK-onderwijs te bieden aan maximaal 221 jonge vluchtelingen (amv's) die de gemeente Bronckhorst in de komende 10 jaar gefaseerd op gaat vangen. Achterhoek VO verzorgt het daadwerkelijke onderwijs, de gemeente faciliteert de onderwijshuisvesting.

Deze jongeren gaan naar school (ISK-onderwijs) na opening van de opvanglocaties. De opvanglocaties worden gefaseerd gerealiseerd. Eind 2025 maximaal 80 amv's en begin 2026 nog een keer maximaal 80 amv's. Pas op een later moment, na bekendwording van het volgende verdeelsleutelbesluit vanuit het Rijk, zal een derde opvanglocatie besloten en voorbereid worden (voor het huisvesten van de laatste maximaal 61) zodat wij voldoen aan de opvang van 221 alleenreizende minderjarige jongeren.

Haalbaarheidsonderzoek ISK Vorden verkeers- en sociale veiligheid

Het college van burgemeester en wethouders heeft op 17 december 2024 (BenW09401) besloten dat het pand aan Het Hoge 41 in Vorden technisch geschikt is voor de het huisvesten van ISK-onderwijs aan leerlingen voor een periode van 10 jaar.

Op verzoek van omwonenden is besloten om naast de technische haalbaarheid van het gebouw ook het effect op de verkeersveiligheid te onderzoeken en een verkenning te maken van de sociale veiligheid. Het onderzoek hiervoor heeft plaatsgevonden in de periode december 2024-maart 2025 en is onderverdeeld in:

1. *Verkenning van de onderwijskundige basis. (Verskil ISK en VO)*
2. *Onderzoeken van de verkeersveiligheid*
3. *Verkennen van de sociale veiligheid*

Conclusies uit het onderzoek:

Onderwijskundige basis ISK (Internationale Schakelklas) verschilt sterk van regulier voortgezet onderwijs. Het lijkt meer op basisonderwijs met kleine klassen, één docent en intensieve begeleiding. Het totale aantal leerlingen is lager dan eerder bij het Kompaan, terwijl het aantal medewerkers vergelijkbaar blijft.

Verkeersveiligheid Er worden geen verkeersproblemen verwacht voor de ISK-locatie in Vorden. Aangepaste begin en eind schooltijden van het ISK, afgestemd op die van de basisschool helpen om de verkeersdrukke op piekmomenten te spreiden. Veilig fietsen van de opvanglocaties naar school vereist afspraken met het COA. Grootschalig gelijktijdig fietsen (bijvoorbeeld met 80 leerlingen) is niet haalbaar. Veilig Verkeer Nederland geeft aan dat extra onderzoek en verkeersaanpassingen nodig zijn op de schoolroute van de opvanglocatie Vorden naar de ISK. Realisatie van extra parkeerruimte op eigen terrein van school is mogelijk.

Sociale veiligheid Objectieve veiligheid, zoals feiten over overlast, is meetbaar. Subjectieve veiligheid, oftewel hoe mensen zich voelen, is moeilijker te bepalen. Goede afspraken en communicatie zijn nodig, zoals een buurtoverleg tussen ISK, gemeente, politie, COA en omwonenden om zorgen te bespreken en samen te werken aan een veilige leefomgeving.

Algemene aanbevelingen

- Er wordt aanbevolen om de aanbevelingen uit het haalbaarheidsonderzoek ISK Vorden met betrekking tot de verkeers- en sociale veiligheid over te nemen;
- Bij het geschikt verklaren van deze locatie als gemeente in een verbindende rol afspraken met partijen verder vorm te geven, denk hierbij aan:
 - Het oprichten van een integraal buurtoverleg waarin afspraken gemaakt worden met Achterhoek VO, COA, gemeente en politie inclusief evaluatie momenten en het opstellen van een escalatieladder als het gaat om zowel objectieve als subjectieve veiligheid in de buurt.
 - Afspraken met andere partners als de provincie over het verder uitwerken van het advies van VVN over verkeersroutes

Afstemming

Extern: Dit vervolgonderzoek op verkeersveiligheid en verkenning op sociale veiligheid is uitgevoerd op verzoek van de omwonenden van Het Hoge 41 in Vorden, zij zijn betrokken bij het onderzoek.

Bij het onderzoek naar de verkeerveiligheid en verkenning van de sociale veiligheid zijn de volgende externe partijen betrokken: Veilig verkeer Nederland, Politie basisteam Achterhoek West, Politie gemeente Berkelland, Werkgroep Jeugdoverlast gemeente Bronckhorst, ISK-onderwijs Achterhoek VO, ISK-onderwijs Portuur, LOWAN (ondersteuning onderwijs nieuwkomers), omwonenden, een basisschool en een peuteropvang van een bestaande ISK in de omgeving.

Intern: Het onderzoek is intern begeleidt en afgestemd door: Programma manager M&I, beleidsmedewerker strategie, beleidsmedewerker verkeer, medewerker onderwijs huisvesting, teamleider participatie, beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid, juridisch adviseur en een communicatieadviseur.

Het voorstel is besproken met wethouders Peppelman (onderwijs) en Pelgrom (verkeer) en met burgemeester Van Domburg (veiligheid).

Beoogd effect

Het doel van dit voorstel is om op basis van bijgevoegd vervolgonderzoek op verkeersveiligheid en een verkenning op sociale veiligheid een besluit te nemen over de geschiktheid van Het Hoge 41 in Vorden als ISK-onderwijsvoorziening voor een periode van 10 jaar.

Argumenten

1.1 Onderzoek en verkenning laten zien dat Het Hoge 41 in Vorden geschikt is voor ISK-onderwijs aan maximaal 221 amv's voor een periode van 10 jaar.

Voor de technische staat van het pand is dit in december 2024 al geconcludeerd. Het Hoge 41 is bestemd voor onderwijs en alle voorzieningen voor ISK-onderwijs zijn aanwezig. Ten opzichte van de invulling van Het Hoge 41 met regulier VO-onderwijs (Kompaan had 417 leerlingen overwegend op Het Hoge en deels op de Nieuwstad verdeeld over 21 klassen. Invulling door ISK-onderwijs met maximaal 221 leerlingen verdeeld over 14 klassen.) heeft het onderzoek uitgewezen dat de impact op de verkeersveiligheid lager is en zijn er voor de sociale veiligheid duidelijke afspraken te maken zijn over gedrag en begeleiding.

1.2 Onvoldoende capaciteit beschikbaar bij ISK-locaties in de omgeving of bij reguliere VO-locatie in Vorden.

Alle gemeenten hebben te maken met een grotere opvangopgave. In de omgeving van Bronckhorst zijn meerdere ISK-locaties die onderwijs aan doelgroepen verzorgen. Zowel

de locaties in Zutphen als in Doetinchem bieden geen capaciteit om maximaal 221 amv's uit Bronckhorst onderwijs te bieden.

De nieuwe locatie van het Kompaan in Vorden biedt niet de ruimte voor deze amv's. Met de bouw van het Kompaan aan de Almenseweg is rekening gehouden met een terugloop van leerlingen (krimp). Leerlingen van het ISK-onderwijs stromen na 2 jaar in verschillende richtingen door waaronder regulier VO, MBO of school/werk. De mogelijkheid bestaat dat leerlingen na ISK-onderwijs doorstromen naar het regulier VO-onderwijs Kompaan aan de Almenseweg in Vorden.

1.3 De periode van 10 jaar (2026-2035) is gekoppeld aan de periode van de amv opvanglocaties en het bieden van continuïteit van het ISK-onderwijs

Met het COA worden afspraken gemaakt over de amv opvanglocaties in Bronckhorst. Deze afspraken gaan over een periode van 10 jaar. Standaard na 5 en 8 jaar of bij wijziging vanuit het kabinet worden deze geëvalueerd. Het bieden van ISK-onderwijs is direct gekoppeld aan de amv opvanglocatie. Ook die wordt na 5 en 8 jaar geëvalueerd. Vanuit Achterhoek VO (de onderwijsinstelling die het ISK-onderwijs in Vorden gaat verzorgen) is de voorwaarde gesteld, dat de ISK-voorziening voor een langere periode en met voldoende capaciteit beschikbaar is. Dit om de continuïteit van het onderwijs te garanderen, personeel voldoende perspectief te kunnen bieden en ondersteunende faciliteiten op locatie te realiseren.

1.4 Huidige lessen inburgering zijn tijdelijk

Sinds 1 januari 2025 worden inburgeringslessen tijdelijk op Het Hoge 41 gegeven. Interbeek wacht op een nieuwe locatie. Afgesproken is dat Interbeek voor maximaal één jaar (tot 31-12-2025) vanuit Het Hoge 41 zijn lessen verzorgd. Ondanks dat het schoolgebouw meer ruimte beschikbaar heeft is het voorstel dat als inburgering langer huisvesting in Het Hoge nodig heeft, dit alleen kan wanneer het past tot het max. aantal van 221 leerlingen gelijktijdig in het pand. Deze afspraak zal gemaakt worden met Interbeek wanneer de situatie van verlengen nodig wordt.

2.1 Als gemeente zetten we ons in voor goede inbedding van ISK-onderwijs in de buurt.

Als gemeente hebben we een aantal verplichtingen. We zijn verantwoordelijk voor de realisatie van de asielopvang, naleven van de leerplicht en het faciliteren van onderwijshuisvesting. De onderwijsorganisatie Achterhoek VO is verantwoordelijk voor de daadwerkelijke onderwijsinvulling. Door de aanwijzing van Het Hoge 41 voor het ISK-onderwijs willen wij ons inzetten in een goede inbedding van het ISK-onderwijs in de buurt. Dit doen we onder andere door het integraal buurtoverleg op te zetten.

2.2 Verkeersroute van opvanglocatie Vorden naar het ISK vraagt aanpassing

Veilig verkeer Nederland (VVN) heeft in beeld gebracht wat de veiligste route van de opvang locatie naar het ISK aan Het Hoge is. VVN constateert dat er twee logische verkeersroutes zijn opvanglocatie Vorden naar het ISK. Een route over het (nu) onverlichte en smalle Spoorpad of met een oversteek van de N319. VVN geeft aan dat de

route met de oversteek van de N319 de voorkeur heeft en adviseert in overleg met de provincie hier een oversteekvoorziening te realiseren. Mocht uit het overleg met de provincie uitwijzen dat dit op korte termijn niet mogelijk is, dan bekijken we welke aanpassingen van het Spoorpad mogelijk zijn.

2.3 Uitkomsten uit dit vervolgonderzoek verwerken we in de (werk)afspraken tussen gemeente en Achterhoek VO en gemeente en COA

Als gemeente leggen we (werk)afspraken vast. Dit doen we als gemeente met het COA en met Achterhoek VO. In de werkaafspraken tussen gemeente en COA en tussen gemeente en Achterhoek VO werken we die uit naar praktische werkaafspraken over onder andere, duidelijkheid verantwoordelijkheden, wie is waarvoor en wanneer verantwoordelijk en aanspreekbaar.

3.1 We informeren de gemeenteraad actief over de ontwikkelingen.

Om de raad aangesloten te houden bij de ontwikkelingen over dit volledige thema aan Het Hoge 41 te Vorden.

Kanttekeningen

1.1 Het is mogelijk dat er bij omwonenden andere verwachtingen bestaan over het onderzoek en verkenning.

Dit vervolgonderzoek is uitgevoerd op basis van input van omwonenden. Onderzocht is de onderwijskundige basis, de impact van ISK-onderwijs op de verkeersveiligheid en een verkenning van de sociale veiligheid. De conclusies en aanbevelingen vanuit diverse gesprekspartners zijn een waardevolle aanvullingen gebleken.

1.2 Extra begeleiding voor diegene die dat nodig hebben.

In deze groep jongeren zijn -net als voor alle andere jongeren-, jongeren zijn die extra begeleiding, ondersteuning en hulp nodig hebben. Het ISK, Nidos en het COA hebben specialisten in dienst die bekend is met de doelgroep en hun eventueel benodigde hulpverlening.

1.3 Amv opvang en ISK aan elkaar gekoppeld is.

De jongeren gaan pas naar school na opening van de opvanglocaties. De opvanglocaties worden gefaseerd gerealiseerd. Wijzigingen op het ene dossier hebben impact op het andere dossier.

1.4 Achterhoek VO heeft tijd nodig om hun subsidie bij het Rijk aan te vragen, de uitbreiding door te geven en de start van het ISK-onderwijs in de nieuwe omgeving voor te bereiden.

Het uitgangspunt is dat Achterhoek VO voor het geven van ISK-onderwijs de benodigde kosten vergoed en toekend krijgt vanuit het Rijk. Of dit voldoende is, wordt via een bestuurlijk gesprek in kaart gebracht. Achterhoek VO is verantwoordelijk om de benodigde middelen aan te vragen bij het Ministerie. Op basis van deze vervolggesprekken met het onderwijs wordt de financiële haalbaarheid helder.

2.1 Kans dat de financiële vergoeding vanuit het Ministerie voor het onderwijs niet toereikend is.

Het uitgangspunt is dat Achterhoek-VO voor het geven van ISK-onderwijs de benodigde kosten vergoed krijgt vanuit het Rijk. Of dit voldoende is wordt via een bestuurlijk gesprek in kaart gebracht. Achterhoek-VO staat aan de lat om de benodigde middelen aan te vragen bij het Ministerie.

Kosten, baten en dekking

Voor het vervolg is het uitgangspunt dat Achterhoek-VO voor het geven van ISK-onderwijs de benodigde kosten vergoed krijgt vanuit het Rijk. Of dit voldoende is wordt via een bestuurlijk gesprek in kaart gebracht. Achterhoek-VO is verantwoordelijk om de benodigde middelen aan te vragen bij het Ministerie. Op basis van deze vervolggesprekken met het onderwijs wordt de financiële haalbaarheid helder. Als er voor de gemeente een financiële consequentie blijkt komen we hierop terug in een vervolgvoorstel.

De gemeente ontvangt een rijksbijdrage in de algemene middelen voor de onderwijshuisvesting. Per ISK leerling komt het volgens de voorlopige berekening uit op ongeveer €1200,- per VO-leerling per jaar.

Het uitgangspunt is dat de gesprekken zoals genoemd in de aanbevelingen gevoerd kunnen worden door de reguliere tijdelijke formatie binnen het programma M&I.

De begeleiding van leerlingen naar school en tijdens schooltijd valt onder de reguliere kosten van het ISK en COA.

Dit voorstel heeft naar verwachting geen financiële gevolgen.

Uitvoering

15 april 2025 Besluitvorming door het college:

16 april 2025 Openbaar maken

Informeren van de raad via een actieve informatie

Direct omwonenden informeren via brief

Achterhoek VO informeren via een telefoontje, gevolgd door brief omwonenden

Basisschool de Hooge Voorde informeren via telefoontje, en brief omwonenden

Persbericht

Q&A op de website

24 april 2025 Omwonendenbijeenkomst om besluitvorming (wethouder) en haalbaarheidsonderzoek (programma manager) toe te lichten
Uitnodiging omwonenden voor integraal buurtoverleg

Q3/Q4 2025 Start eerste omwonenden overleg

Doel – elkaar leren kennen en afspraken maken.

Evaluatie

Na start van het ISK aan Het Hoge zullen er evaluatiemomenten ingepland worden over de voortgang. Deze evaluatiemomenten worden gehouden met omwonenden, ISK, politie, COA en gemeente. De gemeentelijke rol hierin is faciliteren en toezien op het borgen van afspraken.

- Concreet zal de eerste evaluatie plaatsvinden een half jaar nadat de eerste 80 amv's het ISK bezoeken. Voordat de tweede groep het ISK gaat bezoeken. Mochten alle 160 leerlingen binnen twee maanden na elkaar starten, dan zal de eerste evaluatie een half jaar na de start van de tweede groep plaats vinden.
- Vervolgens worden evaluatiemomenten gepland na 5 jaar en na 8 jaar, aansluitend bij de afspraak met COA over evaluatiemomenten betreft de opvanglocaties.
- Naast deze geplande evaluatie is er binnen het omwonenden overleg continu ruimte voor evalueren en afstemmen. Omwonenden overleggen zullen bij start regelmatig plaats vinden en vervolgens op verzoek. Het ISK heeft ervaring met omwonenden overleggen en de passende frequentie hierbij.

Evaluatie punten.

Een evaluatie is op basis van kwalitatieve en kwantitatieve informatie.

- Kwantitatief: Aantal leerlingen, aantal incidenten, aantal klachten.
- Kwalitatief: gaat over afstemming, bereikbaarheid, sociale veiligheid omwonenden, hoe gaat het ISK om met klachten, incidenten, nakomen van afspraken, gebouw gebruik, verkeersimpact etc.
- De evaluatie punten en escalatieladder worden bij de start (Q3/ Q4 2025) tussen gemeente, omwonenden en het ISK vastgesteld.
- Afhankelijk van de resultaten van de evaluatie wordt waar nodig een plan van aanpak met tijdspad ter verbetering opgesteld. College van B&W monitort en stuurt n.a.v. de evaluatieresultaten en het eventuele verbetertraject.

Bijlagen

- Haalbaarheidsonderzoek (geanonimiseerd openbaar)
- Actieve informatie raad (openbaar)
- Brief omwonenden (niet openbaar)
- Persbericht (openbaar)